

Predmet C-240/24**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

27. ožujka 2024.

Tijelo koje je uputilo zahtjev:Notariusz w Krapkowicach Justyna Gawlica – Krapkowice
(Poljska)**Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:**

16. ožujka 2024.

Sudionici u postupku:

N. T., O. T., S. T., BNP Paribas Fortis SA/NY

Predmet glavnog postupka

Postupak opoziva ili izmjene Europske potvrde o nasljeđivanju koji je po službenoj dužnosti pokrenuo javni bilježnik zbog toga što banka kojoj je Europska potvrda o nasljeđivanju dostavljena osporava njezine učinke. Raspodjela troškova tog postupka.

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Ovlast javnog bilježnika za podnošenje zahtjeva za prethodnu odluku. Tumačenje članka 71. stavka 2. i članka 69. stavka 2. Uredbe (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju (SL 2012., L 201, str. 107.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 10., str. 296. i ispravak SL 2019., L 243, str. 9.). Članak 267. UFEU-a

Prethodna pitanja

1. Treba li članak 71. stavak 2. Uredbe (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća tumačiti na način da je nesudsko tijelo izdavanja Europske potvrde o nasljeđivanju u postupku opoziva ili izmjene izdane potvrde koji se pred njim vodi ovlašteno za upućivanje prethodnog pitanja na temelju članka 267. UFEU-a?

U slučaju potvrdnog odgovora na to pitanje:

2. Dopušta li se člankom 71. stavkom 2. navedene uredbe da se na temelju nacionalnog prava snošenje troškova postupka opoziva ili izmjene Europske potvrde o nasljeđivanju naloži banci koja nije bila sudionik u postupku za izdavanje potvrde, nije podnijela zahtjev za njezin opoziv ili izmjenu, ali je osporavala legitimacijske učinke potvrde koja joj je dostavljena na način koji je doveo do toga da je tijelo izdavanja po službenoj dužnosti pokrenulo postupak opoziva ili izmjene potvrde koji se vodi uz sudjelovanje te banke?

U slučaju potvrdnog odgovora na to pitanje:

3. Treba li članak 69. stavak 2. navedene uredbe tumačiti na način da banka kojoj je dostavljena valjana ovjerena preslika Europske potvrde o nasljeđivanju nije ovlaštena osporavati status nasljednika osobe utvrđene potvrdom?

Navedene odredbe prava Zajednice

Uredba (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju (SL 2012., L 201, str. 107.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 10., str. 296. i ispravak SL 2019., L 243, str. 9.), osobito članak 69. stavak 2. i članak 71. stavak 2. Članak 267. UFEU-a

Navedene odredbe nacionalnog prava

Ustawa z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie (Zakon od 14. veljače 1991. o javnom bilježništvu)

Članak 5. stavak 1. Za obavljanje javnobilježničkih radnji javni bilježnik ima pravo na naknadu utvrđenu na temelju ugovora sa strankama tog posla, ali ne više od najviše javnobilježničke naknade koja se primjenjuje na određenu radnju.

stavak 2. Naknada iz stavka 1. ne uključuje troškove prijevoza i druge nužne izdatke koje javni bilježnik snosi u vezi s obavljanjem posla.

stavak 3. Ministar pravosuđa [...] uredbom uređuje najviši iznos javnobilježničke naknade za javnobilježničke radnje iz stavka 1. i najviše iznose

za koje se naknada može povećati zbog obavljanja javnobilježničkih radnji izvan javnobilježničkog ureda, uzimajući u obzir vrijednost predmeta i vrstu javnobilježničke radnje, razinu njezine složenosti, opterećenost javnog bilježnika, vrijeme namijenjeno obavljanju posla i društveni interes koji jamči pravilan pristup javnobilježničkim radnjama u građanskopravnom prometu [...].

Članak 79. Javni bilježnik obavlja sljedeće radnje: [...]

1.b poduzima radnje povezane s Europskom potvrdom o nasljeđivanju.

Članak 83. stavak 1. Svaka zainteresirana osoba može, u roku od jednog tjedna od dana dostave obrazloženja razloga odbijanja ili, ako nije u propisanom roku podnijela zahtjev za dostavu obrazloženja razloga odbijanja, računajući od dana kada je obaviještena o odbijanju, podnijeti žalbu protiv odbijanja obavljanja javnobilježničke radnje pred okružnim sudom prema mjestu poslovnog nastana javnobilježničkog ureda koji odbija obaviti javnobilježničku radnju. Žalbu podnosi navedeni javni bilježnik.

Članak 89. stavak 1. Stranke javnobilježničke radnje solidarno odgovaraju za naknadu javnog bilježnika.

Članak 95.t Javni bilježnik u zapisniku utvrđuje izdavanje, ispravak, izmjenu ili opoziv Europske potvrde o nasljeđivanju ili obustavu njezinih učinaka, kao i odbijanje obavljanja tih radnji. [...]

Članak 95.u stavak 1. Javni bilježnik po službenoj dužnosti dostavlja presliku zapisnika koja uključuje izdavanje ili odbijanje izdavanja Europske potvrde o nasljeđivanju zajedno s uputom o pravnom lijeku [...].

Članak 95.v Ako se utvrdi da postoji osnova navedena u Uredbi [br. 650/2012] za izmjenu ili opoziv Europske potvrde o nasljeđivanju, javni je bilježnik također može izmijeniti ili opozvati po službenoj dužnosti.

Članak 95.w Javni bilježnik po službenoj dužnosti dostavlja presliku zapisnika koja uključuje ispravak, izmjenu ili opoziv Europske potvrde o nasljeđivanju ili obustavu njezinih učinaka, kao i odbijanje obavljanja tih radnji zajedno s poukom o pravnom lijeku. [...]

Članak 95.x stavak 1. Protiv javnobilježničkih radnji izdavanja, ispravka, izmjene ili opoziva ili obustave učinaka Europske potvrde o nasljeđivanju može se podnijeti žalba. Odredba članka 83. primjenjuje se na odgovarajući način.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej z dnia 28 czerwca 2004 r. (Uredba ministra pravosuđa od 28. lipnja 2004. o najvišem iznosu javnobilježničke naknade) (Dz.U. iz 2020., poz. 1473.)

Članak 10.a stavak 2.a Za radnje koje se odnose na Europsku potvrdu o nasljeđivanju, osim radnji o kojima je riječ u [...], najviša naknada iznosi 400 poljskih zlota.

Sažeti prikaz činjeničnog stanja i postupka

- 1 Ostaviteljica, K. T., bila je poljska i njemačka državljanica koja je živjela u Belgiji. Bila je neudana i nije imala djece, a najuža obitelj bili su joj roditelji i sestra koji žive u Poljskoj. Nedugo prije smrti K. T. je doputovala u Poljsku gdje je pred poljskim javnim bilježnikom sastavila oporuku u kojoj je odabrala poljsko pravo i imenovala sestru jedinom nasljednicom. Preminula je 6. veljače 2023. te je u tom trenutku i dalje imala uobičajeno boravište u Belgiji.
- 2 Ostavinu na području Belgije činila su, među ostalim, sredstva na bankovnom računu u banci BNP Paribas Fortis SA/NV (u daljnjem tekstu: banka). Nasljednica je od belgijskog javnog bilježnika zatražila belgijsku potvrdu o nasljeđivanju. Međutim, zbog nadležnosti poljskog prava upućena je poljskim tijelima.
- 3 U javnobilježničkom uredu u Krapkowicama (Poljska) 22. veljače 2023. otvorena je i proglašena oporuka. Ostaviteljici roditelji i sestra, koja je zakonska nasljednica, pritom su sklopili sporazum o izboru suda na temelju članka 5. Uredbe br. 650/2012. Nakon provedenog ostavinskog postupka poljski javni bilježnik (u daljnjem tekstu: javni bilježnik u Krapkowicama) izdao je potvrdu o nasljeđivanju kojom se ostaviteljicina sestra imenuje jedinom nasljednicom. Jedna preslika tog akta izdana je s ovjerom javne isprave o nasljednoj stvari koja čini prilog Provedbenoj uredbi Komisije br. 1329/2014 o uspostavi obrazaca iz Uredbe (EU) br. 650/2012 (SL 2014., L 359, str. 30. i ispravci SL 2015., L 142, str. 34. i SL 2016., L 9, str. 14.). Javni bilježnik u Krapkowicama u toj je ovjeri opisao učinke izdane potvrde o nasljeđivanju i naveo da je obvezujuća u pravnom prometu.
- 4 Međutim, banka je od nasljednice tražila da podnese Europsku potvrdu o nasljeđivanju (u daljnjem tekstu: EPN). Javni bilježnik u Krapkowicama izdao je 5. srpnja 2023. EPN u kojem se ostaviteljicina sestra određuje jedinom nasljednicom. Nasljednica je podnijela EPN banci koja je tada od nje zatražila da podnese potvrdu iz matičnih knjiga kojom se potvrđuje da ostaviteljica stvarno nije imala djece i potvrdu o nasljeđivanju koju je izdao belgijski javni bilježnik.
- 5 Nasljednica je u kolovozu 2023. o tome obavijestila javnog bilježnika u Krapkowicama koji je 18. rujna 2023. pojasnio ostaviteljici i banci pravnu situaciju koja proizlazi iz sklapanja sporazuma o izboru suda i izdavanja EPN-a, odbio izdati ikakvu potvrdu u pogledu pravilnosti izdavanja EPN-a i obavijestio banku o mogućnosti podnošenja zahtjeva za opoziv ili izmjenu EPN-a u skladu s člankom 71. stavkom 2. Uredbe 650/2012. Naveo je da do trenutka opoziva ili izmjene EPN ostaje na snazi.

- 6 Istodobno, javni bilježnik u Krapkowicama naveo je da će, ako se legitimacijski učinci izdanog EPN-a i dalje budu osporavali, razmotriti pokretanje postupka opoziva ili izmjene EPN-a po službenoj dužnosti. Istodobno je istaknuo da bi pokretanje takvog postupka stvorilo postupovne troškove (javnobilježnička naknada, troškovi dostave i prevođenja).
- 7 Nakon što ga je nasljednica obavijestila o tome da banka i dalje osporava legitimacijske učinke EPN-a i s obzirom na to da se banka nije očitovala, javni bilježnik u Krapkowicama po službenoj je dužnosti 3. studenoga 2023. pokrenuo postupak opoziva ili izmjene EPN-a uz sudjelovanje nasljednice, ostaviteljičinih roditelja i banke. Sudionicima u postupku odredio je rok od šest tjedana da javnom bilježniku dostave sve informacije i dokumente koji mogu dokazivati nepravilnost EPN-a. Učinci izdanog EPN-a nisu obustavljeni.
- 8 Javni bilježnik u Krapkowicama obavijestio je sudionike u postupku o tome da taj postupak pokreće zbog toga što je banka odbila priznati legitimacijske učinke EPN-a, što može značiti da banka možda ima informacije ili dokumente koji nisu poznati tijelu izdavanja EPN-a i koji utječu na pravilnost potvrde; isto tako, obavijestio ih je o tome da će rezultat i tijek postupka opoziva ili izmjene EPN-a utjecati na nalaganje snošenja troškova pojedinačnim sudionicima u postupku, što će se izvršiti u zapisniku kojim se okončava postupak. Nijedan sudionik u postupku nije iznio nikakve okolnosti koje bi mogle dokazivati nepravilnost izdanog EPN-a.

Sažeti prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

Praksa primjene odredbi o javnobilježničkoj naknadi

- 9 Ugovorne odredbe o javnobilježničkoj naknadi iz članka 5. stavka 1. Zakona o javnom bilježništvu ne odnose se na radnje koje javni bilježnik obavlja u izvršavanju funkcije ostavinskog suda, nego na područje djelovanja javnog bilježnika povezano sa sastavljanjem ugovora. Kao prvo, iznos najviše javnobilježničke naknade u postupcima o nasljeđivanju simboličan je i ne ovisi o vrijednosti imovine za nasljeđivanje. U toj kategoriji predmeta ne pregovara se sa strankama o naknadi javnog bilježnika i uvijek se prihvaća najviši iznos koji proizlazi iz uredbe. Kao drugo, u ovom predmetu javni bilježnik u Krapkowicama pokrenuo je javni postupak čiji bi ishod mogao utjecati na bankinu odgovornost za naknadu štete ili na kaznenu odgovornost za davanje lažnih izjava stranaka prvotnog postupka za izdavanje EPN-a. Priroda predmeta i potreba zadržavanja distance u odnosu na stranke tim više isključuju bilo kakve dogovore koji se odnose na iznos javnobilježničke naknade.
- 10 Javni bilježnik u Krapkowicama naglašava taj aspekt jer su u prošlosti u mišljenju nezavisnog odvjetnika Y. Bota od 17. svibnja 2017. u predmetu C-658/17, WB (t. 92.) izneseni neprecizni komentari u pogledu javnobilježničke naknade poljskog javnog bilježnika za vođenje postupka izdavanja potvrde o nasljeđivanju.

Nadležnost javnog bilježnika u nacionalnom postupku i obrazloženje ovlasti za upućivanje prethodnog pitanja

- 11 Javni bilježnik u Krapkowicama navodi da se usredotočuje na ovlast poljskog javnog bilježnika za upućivanje prethodnog pitanja u kontekstu opoziva ili izmjene EPN-a. To pitanje treba razlikovati od kvalificiranja poljskog javnog bilježnika kao suda prilikom izvršavanja drugih ovlasti ili u drugim regulatornim kontekstima.
- 12 U skladu s člankom 71. stavkom 2. Uredbe 650/2012, poljski zakonodavac naložio je javnom bilježniku kao tijelu izdavanja EPN-a pravnu obvezu izmjene ili opoziva izdanog EPN-a u slučaju njegove nepravilnosti, također po službenoj dužnosti. Člankom 71. stavkom 2. Uredbe 650/2012 u tom se području predviđa, po službenoj dužnosti ili na zahtjev, odgovarajući istražni postupak u pogledu pravilnosti potvrde, što proizlazi iz izraza „ako je utvrđeno da Potvrda ili pojedini elementi u njoj nisu točni”.
- 13 Postupak koji se vodi odnosi se na pravilnost sadržaja izdanog EPN-a kao uvjet za njegovu izmjenu ili opoziv, a time i na oduzimanje potvrdi legitimacijskih učinaka koje proizvodi u pravnom prometu.
- 14 Postavlja se pitanje obavlja li javni bilježnik u okviru ocjene pravilnosti EPN-a koju provodi kao tijelo izdavanja pravosudnu funkciju u predmetu opoziva ili izmjene EPN-a. Povjeravanje nesudskim tijelima ovlasti za opoziv ili izmjenu EPN-a podrazumijeva potrebu odlučivanja kako u spornim predmetima među sudionicima u prvotnom postupku za izdavanje EPN-a, primjerice u slučaju da se kasnije objavi oporuka, tako i u odnosima s trećim osobama u odnosu na koje se nasljednici određeni EPN-om počinju pozivati na svoja prava, a koje mogu osporavati pravnu situaciju iz EPN-a i u fazi njegova izdavanja koja nije dvojbena.
- 15 Svako tijelo izdavanja, uključujući nesudsko, stoga mora u predmetima povodom opoziva ili izmjene EPN-a biti spremno odlučivati o spornim pitanjima. Bez takvih odluka ne može odlučivati o opozivu ili izmjeni EPN-a.
- 16 Javni bilježnik u Krapkowicama navodi da bez pristupa institucionalnoj infrastrukturi koja se pravom Unije predviđa za tijela koja obavljaju pravosudnu funkciju, kao što je prethodni postupak, javni bilježnik neće moći pravično obavljati funkciju tijela izdavanja i voditi brigu o pravilnosti ranije izdanih EPN-ova.
- 17 Takva situacija može negativno utjecati na primanje u pravnom prometu EPN-ova koje izdaju nesudska tijela. Kako bi se u svim državama članicama zadržala ujednačenost same potvrde i učinaka koje proizvodi, potrebno je zadržati ujednačenost instituta tijela izdavanja. Ako se ujednačenost instituta tijela izdavanja razbije uvođenjem prvostupanjskih (sudskih) i drugostupanjskih (nesudskih) tijela, to će dovesti do toga da će se u pravnom prometu pojaviti i EPN-ovi prve i druge kategorije.

- 18 Tu poteškoću ne rješava ni sudski nadzor koji je zakonodavac Unije povjerio sudovima. Naime, nadležnost sudova koji razmatraju pravne lijekove protiv odluka tijela izdavanja ograničena je na provjeru opravdanosti ocjena tijela izdavanja u pogledu pravilnosti EPN-a i ne obuhvaća izravno praćenje točnosti potvrda i pokretanje po službenoj dužnosti postupaka u tom pogledu.
- 19 U kontekstu uloge sudova u postupcima koji se odnose na EPN javni bilježnik u Krapkowicama ističe da većina država članica nije odlučila povjeriti funkciju tijela izdavanja sudovima. U Poljskoj, gdje stranke mogu birati između sudova i javnih bilježnika kao tijelima izdavanja, građani su izričito skloniji odabrati javne bilježnike. Kad bi poljski javni bilježnici svaki put trebali upućivati stranke sudovima jer bi EPN-ovi koje izdaju javni bilježnici dugoročno u drugim državama članicama postali EPN-ovi druge kategorije, to bi štetilo interesima stranaka.
- 20 U prilog zaključku da tijelo izdavanja koje vodi postupak opoziva ili izmjene EPN-a obavlja pravosudnu funkciju ide i struktura uredbe. U članku 66. stavku 5. Uredbe 650/2012 zakonodavac Unije smatrao je potrebnim uvesti postupovni put za vođenje dokaznog postupka u drugim državama članicama. To je povezano s činjenicom da u fazi izdavanja EPN-a predmet ne može biti sporan (članak 67. stavak 1. druga rečenica točka (a) Uredbe 650/2012). Tijelo izdavanja EPN-a stoga nije dužno odlučivati o sporovima i, prema mišljenju javnog bilježnika u Krapkowicama, nije sud koji je ovlašten koristiti instrumente za pravosudnu suradnju u građanskim stvarima namijenjene sudovima (vidjeti, međutim, prethodno pitanje Amtsgerichts Lörrach (Općinski sud u Lörrachu, Njemačka) kao njemačkog tijela izdavanja u predmetu povodom izdavanja EPN-a koje se razmatra u predmetu C-187/23, Albausy). Međutim, situacija se mijenja nakon izdavanja EPN-a u fazi postupka njegova opoziva ili izmjene u kojoj tijelo izdavanja mora odlučivati i o spornim pitanjima. U članku 71. Uredbe zakonodavac zato nije ponovio odredbu sličnu članku 66. stavku 5. Uredbe 650/2012.
- 21 Javni bilježnik u Krapkowicama smatra da u ovom predmetu obavlja pravosudnu funkciju u mjeri koja opravdava pretpostavku da je ovlašten za upućivanje prethodnog pitanja relevantnog za donošenje odluke o opozivu ili izmjeni EPN-a. Međutim, zbog ishoda postupaka u predmetima C-658/17, WB, i C-387/20, OKR, zasebno uvodno prethodno pitanje odnosilo se na pitanje ovlasti za upućivanje prethodnog pitanja.

3. Važnost drugog i trećeg pitanja za razmatranje predmeta

- 22 Javni bilježnik u Krapkowicama po službenoj je dužnosti pokrenuo postupak usmjeren na pojašnjenje osnova za opoziv ili izmjenu EPN-a koji je u pravnom prometu. Bankino ustrajno osporavanje pravnih učinaka EPN-a koji joj je podnesen navelo je javnog bilježnika da smatra da banka ima materijalnopravne razloge za osporavanje pravilnosti tog EPN-a. S obzirom na to, kao i na ključnu

ulogu banke u pojašnjavanju dvojbi u pogledu činjeničnog stanja, banci je dodijeljen status sudionika u postupku.

- 23 Nacionalni postupak u završnoj je fazi. Okončanje postupka uključivat će i potrebu da se namire troškovi postupka. Te troškove čine naknada javnog bilježnika za radnje koje je poduzeo u predmetu, troškovi potrebnih prijevoda na nizozemski jezik pisama koja su tijekom postupka upućena banci i troškovi dostave.
- 24 Zakonski model solidarne odgovornosti stranaka u javnobilježničkom poslovanju, koji se formalno odnosi samo na javnobilježničku naknadu, a ne i na druge troškove postupka, u praksi je, i u slučaju ove naknade, samo polazište za primjenu uobičajenih načela koja su se u praksi pravnog prometa razvila u pogledu raspodjele između stranaka široko shvaćenih javnobilježničkih troškova.
- 25 Jedno od tih načela jest i to da troškove ostavinskog postupka snosi nasljednik. Međutim, to se odnosi na troškove koji su načelno potrebni za dobivanje ili potvrđivanje statusa nasljednika, a ne nužno za postupak opoziva ili izmjene EPN-a.
- 26 Drugo načelo kojim se uređuje raspodjela troškova postupka jest uzimanje u obzir toga u kojem je dijelu određeni sudionik u postupku doprinio potrebi da se određena radnja izvrši ili nastanku njezinih djelomičnih troškova. Kvalificirana varijanta tog načela jest naplatiti stranci troškove koji proizlaze iz njezina nesavjesnog ili očito nepravilnog postupanja.
- 27 U ovom će predmetu javni bilježnik u Krapkowicama, prilikom okončanja postupka, morati odlučiti o raspodjeli troškova postupka uglavnom između oporučne nasljednice određene EPN-om i banke. Druga mogućnost jest da se javni bilježnik odrekne naplate troškova strankama s obzirom na okolnosti tog predmeta i, u konačnici, sam snosi troškove.
- 28 Stoga je važno ocijeniti položaj banke koja je dovela do pokretanja postupka opoziva ili izmjene EPN-a. Oba osnovna pitanja namijenjena su toj ocjeni s obzirom na namirenje troškova postupka.
- 29 Javni bilježnik u Krapkowicama svojim drugim pitanjem želi saznati omogućuje li se Uredbom primjena nacionalnog prava u pogledu troškova postupka i protivi li joj se naloženje snošenja tih troškova osobi koja nije bila sudionik prvotnog postupka za izdavanje EPN-a, nije podnijela zahtjev za njegov opoziv ili izmjenu, a postala je sudionik u postupku opoziva ili izmjene EPN-a zbog osporavanja legitimacijskih učinaka potvrde. Stoga je riječ o mogućem okviru koji proizlazi iz prava unije za uređivanje pitanja troškova u nacionalnom pravu ili izvršavanja na razini primjene nacionalnog prava vlastite ovlasti za raspodjelu troškova na način različit od solidarne odgovornosti koja proizlazi iz zakona.
- 30 U slučaju niječnog odgovora na drugo pitanje, isključila bi se mogućnost da se banci naloži snošenje troškova postupka. U slučaju potvrdnog odgovora na drugo

pitanje, trebat će, nadalje, uzeti u obzir u kojoj je mjeri banka, kad je odbila priznati legitimacijske učinke EPN-a, povrijedila opće obvezujuća pravila prava. Pri okončanju nacionalnog postupka odgovor na treće pitanje bit će ključan za donošenje odluke o opsegu u kojem će banka snositi troškove postupka ako je neovlašteno odbila priznati učinke potvrde.

4. Pravna razmatranja koja se odnose na predmet drugog prethodnog pitanja

- 31 Zakonodavac Unije ostavio je pitanje troškova postupka potpuno izvan područja primjene Uredbe br. 650/2012 i čini se da je prepustio da se o njemu odluči u nacionalnom pravu.
- 32 Stoga se čini da su tijela izdavanja, uz zadržavanje općih ograničenja koja proizlaze iz prava Unije, način uređivanja troškova postupka prepustila nacionalnim zakonodavcima i praksi primjene nacionalnog prava. Osim toga, čini se dopuštenim da se u skladu s nacionalnim pravom snošenje troškova naloži svakom sudioniku u postupku opoziva ili izmjene EPN-a.
- 33 Javni bilježnik u Krapkowicama proglasio je banku sudionikom u postupku i smatra da je bankino ustrajno osporavanje legitimacijskih učinaka EPN-a dovelo do nastanka bankina pravnog interesa za rješavanje predmeta povodom opoziva ili izmjene potvrde. Naime, ishod tog predmeta utjecat će na eventualnu bankinu odgovornost za naknadu štete na ime tog osporavanja. Proglašavanje banke sudionikom u postupku također ide u prilog djelotvornosti istražnog postupka u pogledu uvjeta za opoziv ili izmjenu koji bi u sadašnjem stanju razvoja prava Unije bili otežani bez zajamčenog pristupa nesudskih tijela izdavanja institucionalnoj infrastrukturi, uključujući Uredbu 2020/1784. Naposljetku, javni bilježnik u Krapkowicama smatra da postupak opoziva ili izmjene EPN-a treba biti osnovni način ispitivanja pravilnosti EPN-a. Smatra da je dodjeljivanje statusa stranke banci pitanje koje treba konačno rješavati u nacionalnom postupku i eventualno provjeriti u nacionalnom žalbenom postupku.

5. Pravna razmatranja koja se odnose na predmet trećeg prethodnog pitanja

- 34 U pravnoj teoriji navode se dvije razine na kojima bi subjekti privatnog prava imali pravo odbiti priznati legitimacijske učinke EPN-a koji im se podnosi. Prva je autonomija volje čija se važnost u tom kontekstu ističe prvenstveno u njemačkoj pravnoj teoriji. U tom smislu subjekti privatnog prava trebaju biti ovlašteni ocijeniti dokazuje li ovjerena preslika EPN-a koja im se dostavlja na njima zadovoljavajući način status nasljednika. Takve se tvrdnje temelje, među ostalim, na upućivanju na nenormativnu prirodu treće rečenice uvodne izjave 69. Uredbe 650/2012 i ograničavanju pravne obveze priznavanja legitimacijskih učinaka EPN-a na tijela država članica.

- 35 Javni bilježnik u Krapkowicama osporava tezu prema kojoj je obveza poštovanja legitimacijskih učinaka EPN-a upućena isključivo tijelima država članica. Prema njegovu mišljenju, članak 69. stavak 1. Uredbe obvezuje da se poštuju ti učinci u pravnim područjima država članica, uključujući subjekte privatnog prava. Kada zakonodavac Unije upućuje odredbe uredbe samo državama članicama ili njihovim tijelima, to se odražava u sadržaju formuliranih odredbi (vidjeti članak 4. Uredbe 650/2012).
- 36 Javni bilježnik u Krapkowicama ne zna je li tako u belgijskom bankovnom sektoru, ali u državama članicama, u svakom slučaju u Poljskoj, postoje cijeli sektori pružanja usluga u kojima jaki gospodarski subjekti sustavno i ustrajno odbijaju financijska davanja fizičkim osobama, uključujući potrošače. Javni bilježnik u Krapkowicama ne slaže se s postulatima davanja dužniku ovlasti da ocjenjuje je li vjerovnik sa stajališta tog dužnika pravilno dokazao svoj status nasljednika dostavljanjem preslike EPN-a.
- 37 Druga razina na kojoj se relativiziraju legitimacijski učinci EPN-a jest priroda same potvrde koja je navodno samo izvor oborive pretpostavke pravilnosti ovjerenog pravnog statusa. Javni bilježnik u Krapkowicama u tom se kontekstu poziva na njemačku pravnu teoriju i navodi da bi u tom smislu u ovom predmetu banka imala pravo ne pridržavati se sadržaja EPN-a i uputiti nasljednicu na sudski postupak za plaćanje u Belgiji.
- 38 Međutim, javni bilježnik u Krapkowicama navodi da bi EPN koji bi predstavljao samo polazište za dokazni postupak u pogledu statusa subjekta utvrđenog potvrdom u pojedinačnim državama članicama bio instrument zanemarive djelotvornosti. Uredbom 650/2012 ne predviđa se samo koncentracija nadležnosti u jednoj državi članici, nego se nadležnost za vođenje postupka opoziva ili izmjene EPN-a koncentrira u istoj državi u kojoj je izdan EPN. Slijedom toga, točnost potvrde ne mogu ocjenjivati tijela drugih država članica, uključujući sudove država korištenja potvrde koji su obvezani sadržajem EPN-a. Naime, to je oblik pravne integracije dalekosežniji od klasične obveze priznavanja odluka. U prilog tom shvaćanju EPN-a ide i ujednačena konstrukcija EPN-a i njegovih učinaka u svim državama članicama koja se ne bi mogla održati kada bi se učinci EPN-a u svakoj državi članici mogli provjeravati na temelju lokalnih dokaznih pravila.
- 39 Odražava li se u EPN-u točno materijalnopravno stanje stoga se ocjenjuje samo u državi izdavanja. S druge strane, u državi korištenja EPN oslobađa utvrđenog nasljednika od tereta dokazivanja u pogledu potvrđenog statusa na način koji obvezuje i sudionike u pravnom prometu, kao i sudove koji se mogu suočiti s tim aspektom kao uvodnim pitanjem. Stoga se čini da banka koja odbija priznati legitimacijske učinke EPN-a povređuje pravila opće obvezujućeg prava.